Lietas Nr. C29528114
Lietas arhīva Nr. C-0096-15/1
2015.gada 25.maijā

**SPRIEDUMS**

**LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ**

Limbažu rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese A.Miķelsone

ar sekretāri V.Jansoni,

izskatīja atklātā tiesas sēdē Limbažos, Cēsu ielā 18, tiesas zālē nr.4 civillietu akciju sabiedrības „NORVIK BANKA" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

**Aprakstoša daļa**

2014.gada 14.martā prasītāja iesniegusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasību par 2251,60 EUR piedziņu no atbildētāja.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 29.decembrī starp pusēm noslēgts Aizdevuma līgums Nr.ZS-6131/2008 saskaņā, ar kuru prasītāja piešķīrusi atbildētājam aizdevumu 2660EUR 1999.gada izlaiduma automašīnas /TL marka/ E300 iegādes izdevumu refinansēšanai, ar atmaksas termiņu 2012.gada 1.janvāris.

Saskaņā ar 2008.gada 29.decembra Komercķīlas līguma Nr. ZS-6131/2008 noteikumiem no Aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildes nodrošināšanai atbildētājs ieķīlājis minēto automašīnu par labu prasītājai. 2009.gada 23.janvārī ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercķīlu un laulāto mantisko attiecību reģistrācijas daļas valsts notāres lēmumu Nr.6-9/227496 komercķīla reģistrēta Komercķīlu reģistrā (Nr.100140120).

Prasītāja saskaņā ar Aizdevuma līguma 2.1.1.punktu atvērusi atbildētājam aizdevuma kontu un saskaņā ar Aizdevuma līguma 2.1.2.punkta noteikumiem izmaksājusi kredītu.

Aizdevuma līguma 2.2.1.punkts uzliek atbildētajam pienākumu Maksājuma grafika noteiktajā kārtībā, katra mēneša pirmajā datumā atmaksāt prasītājai kredītu un procentus par kredīta izmantošanu, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā, kas atvērts pie prasītājas.

Atbildētājs nav maksājis prasītājai kredītu un procentus par kredīta izmantošanu Aizdevuma līguma un Maksājuma grafikā noteiktajā kartībā.

Aizdevuma līguma 2.3.2.punkts nosaka - ja atbildētājs pārkāpj kādu no Aizdevuma līguma noteikumiem, prasītājai ir tiesības vienpusēji pirms termiņa izbeigt Aizdevuma līgumu un pieprasīt no atbildētāja pirms termiņa (desmit dienu laikā no prasītājas rakstveida paziņojuma nosūtīšanas dienas) samaksāt prasītājai neatmaksāta kredīta, aprēķināto procentu par kredīta izmantošanu un līgumsodu summu, nodrošinot nepieciešamo naudas summu Norēķinu kontā, bet atbildētājam, atbilstoši Aizdevuma līguma 2.2.2.punktam, ir pienākums samaksāt prasītājai neatmaksāta kredīta, aprēķināto procentu un līgumsodu summu paziņojumā norādītajā termiņā, nodrošinot nepieciešamo naudas summu Norēķinu kontā. Atbilstoši Aizdevuma līguma 3.1.punkta noteikumiem par katru Aizdevuma līguma 2.2.1.punktā norādīto saistību izpildes kavējuma dienu atbildētājs maksā prasītajai līgumsodu 1% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas.

2010.gada 9.februāri prasītāja ierakstītā vēstulē nosūtījusi atbildētājam uz līgumā norādīto adresi brīdinājumu par 2008.gada 29.decembra Aizdevuma līguma Nr. ZS-6131/2008 izbeigšanu un saistību izpildi, kurā atbildētājs informēts, ka, pamatojoties uz Aizdevuma līguma 2.3.2.punktu prasītāja vienpusēji pirms termiņa izbeidz Aizdevuma līgumu ar 2010.gada 19.februāri, un atbildētājam desmit dienu laikā no brīdinājuma nosūtīšanas ir jāatmaksā prasītājai visa izmantotā kredīta summa, aprēķinātie procenti un līgumsodi, bet ja līdz 2010.gada 19.februārim (ieskaitot) viņš neatmaksās prasītājai visu parādu, prasītāja cels prasību tiesā pret atbildētāju par saistību, kas izriet no Aizdevuma līguma, piedziņu.

Ķīlas līguma 3.1.punktā ir noteikts, ka komercķīlas ņēmējs ir tiesīgs vērst piedziņu uz Transportlīdzekli, pēc saviem ieskatiem pārdodot to par brīvu cenu bez tiesas starpniecības un izsoles.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1319.pantu, 1321.panta pirmo daļu, 1326., 1327.pantu, Komercķīlas likumu, kā arī Ķīlas līguma noteikumiem, realizējusi transportlīdzekli. 2010.gada 6.oktobrī no transportlīdzekļa realizācijas saņemti 1100 EUR, kas novirzīti ar transportlīdzekļa

realizāciju saistīto izdevumu dzēšanai: 1.eksperta slēdziens (vērtējums) - 7,00 LVL, t.i. 9,96 EUR; 2.autoevakuatora pakalpojumi - 24,20 LVL, t.i. 34,43 EUR.

Atlikušie 1055,61 EUR 2010.gada 6.oktobrī novirzīti atbildētāja saistību, kas izriet no Aizdevuma līguma, daļējai dzēšanai, proti: līgumsoda pilnīgai apmaksai 539,72 EUR; līgumisko procentu daļējai apmaksai 150,89 EUR; kredīta pamatsummas daļējai apmaksai 365,00 EUR, bet minētā summa pilnībā nav dzēsusi visas atbildētāja saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma.

Civillikuma 1330.pantā noteikts: „Ja ieķīlāto lietu pārdodot ienāk tāda summa, kuras nepietiek ķīlas ņēmēja pilnīgam apmierinājumam, tad viņam paliek tiesība prasīt no parādnieka kā parāda atlikuma, tā arī pārdošanai taisīto nepieciešamo izdevumu samaksu". Turklāt Civillikuma 1811.pantā noteikts: „Katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i., nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu", bet atbilstoši Aizdevuma līguma 4.2.punktam Aizdevuma līgums ir spēkā līdz atbildētāja saistību pilnīgai izpildei.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1757.pants noteic, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti. Savukārt Civillikuma 1765.pants paredz, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā, ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka atbildētājs līdz 2010.gada 19.februārim (līguma izbeigšanas datums) ar līgumu uzņemtās saistības nav pildījis, kā arī pēc līguma izbeigšanas nav veicis pilnīgu piešķirtā aizdevuma atmaksu, prasītājai ir tiesības aprēķināt un pieprasīt no viņa likumisko nokavējuma procentu (seši procenti gadā) samaksu par laika periodu no 2010.gada 20.februāra līdz 2014.gada 4.martam no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Līdz prasības pieteikuma sastādīšanas brīdim atbildētāja saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma, nav dzēstas, uz 2014.gada 5.martu viņa saistības ir 2251,60 EUR, tajā skaitā, neatmaksātā kredīta pamatsumma 1784 EUR; līgumiskie procenti (aprēķināti no 2010.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 19.februārim) 15,10 EUR; likumiskie procenti (aprēķināti par periodu no 2010.gada 20.februāra līdz 2014.gada 4.martam) 452,50 EUR.

Pēdējais maksājums atbildētāja saistību dzēšanai veikts 2010.gada 7.janvāri, bet pēc tam nekādi maksājumi, izņemot no transportlīdzekļa realizācijas iegūto naudas līdzekļu novirzīšana viņa saistību dzēšanai, nav veikti.

2011.gada 4.aprīlī prasītāja iesniegusi tiesā pieteikumu par atbildētāja saistību, kas izriet no Aizdevuma līguma, piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Ar 2011.gada 10.maija lēmumu tiesa nolēmusi atstāt prasītājas pieteikumu bez izskatīšanas.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no /pers. A/ par labu AS „NORVIK BANKA", 2251,60 EUR, tajā skaitā neatmaksāto kredīta pamatsummu 1784 EUR, līgumiskos procentus 15,10 EUR un likumiskos procentus 452,50 EUR; valsts nodevu 324,80 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70EUR, un atzīt AS „NORVIK BANKA tiesības saņemt no atbildētāja par laiku no pieteikuma sagatavošanas datuma līdz nolēmuma izpildes dienai likumiskos procentus - 6% (seši procenti) gadā no parāda pamatsummas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1319., 1321., 1326., 1327., 1330., 1587., 1756., 1757.pantu, 1759.panta pirmo daļu, 1765.panta pirmo daļu, 1934., 1943. un 1946.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 26.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktu, 41.panta pirmo daļu, 195.pantu, 406.$^{6}$ panta trešo daļu, Komercķīlas likuma 36.panta pirmo daļu, 38.panta pirmo daļu.

2014.gada 26.martā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums uzdodot līdz 2014.gada 28.aprīlim iesniegt tiesā paskaidrojumu par prasību.

2014.gada 8.maijā ierakstītais sūtījums saņemts atpakaļ tiesā ar norādi, ka beidzies glabāšanas laiks.

2014.gada 9.septembrī civillieta saņemta izskatīšanai Limbažu rajona tiesā.

2014.gada 17.septembrī pusēm nosūtītas pavēstes par tiesas sēdi 2014.gada 3.decembrī. Atbildētājam pavēste un prasības pieteikums ar uzaicinājumu iesniegt par prasību rakstisku paskaidrojumu līdz 2014.gada 24.novembrim nosūtīts arī uz Iedzīvotāju reģistrā norādīto adresi Lielbritānijā.

2014.gada 24.oktobrī ierakstītais sūtījums no atbildētāja līgumā norādītās adreses saņemts atpakaļ ar norādi, ka beidzies glabāšanas laiks.

Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes regulai (EK)Nr.1393/2007 „Par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs" 2014.gada 17.decembrī atbildētājam uz Iedzīvotāju reģistrā norādīto adresi Lielbritānijā ar kompetentas iestādes starpniecību nosūtīta pavēste par ierašanos tiesā 2015.gada 25.maijā. Kā redzams no 2015.gada 25.marta Tieslietu ministrijas informācijas, dokumenti viņam izsniegti 2015.gada 13.februārī, atstājot tos pasta kastītē. Atbilstoši Civillikuma 56.$^{2}$ panta otrajai daļai ja tiesas dokumenti personai piegādāti šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu ir paziņots tikai tajā gadījumā, ja ir saņemts apstiprinājums par dokumenta izsniegšanu. Dokumentus uzskata par izsniegtiem datumā, kāds norādīts apstiprinājumā par dokumentu izsniegšanu. Tāpēc tiesa uzskata, ka viņam par tiesas sēdi pienācīgi paziņots un lietu pēc būtības iespējams izskatīt bez viņa piedalīšanās. Atbildētājs iebildumus pret prasību nav izteicis.

2015.gada 15.maijā tiesā saņemts prasītājas iesniegums, kurā tā prasību uztur un lūdz izskatīt lietu pēc būtības bez pārstāvja piedalīšanās.

Tiesa atzīst, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 156.panta pirmajai daļai, lietu iespējams izskatīt bez pušu piedalīšanās tiesas sēdē.

**Motīvu daļa**

Iepazinusies ar civillietas materiāliem, novērtējusi visus lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka prasība apmierināma.

2008.gada 29.decembrī puses noslēgušas aizdevuma līgumu Nr.ZS-6131/2008, saskaņā, ar kuru prasītāja piešķīrusi atbildētājam aizdevumu 2660 EUR automašīnas /TL marka/ E300 (1999.gada izlaidums) iegādei ar atmaksas termiņu 2012.gada 1.janvāri. Parakstot līgumu, atbildētājs apliecinājis, ka

ir iepazinies ar līguma noteikumiem (lietas 9. - 10.lapa). Vienlaicīgi sastādīts un parakstīts maksājumu grafiks (lietas 11.lapa) un komercķīlas līgums (lietas 14.lapa), ieķīlājot iegādāto automašīnu nodrošinot maksimālo summu 3740 LVL apmērā. 2009.gada 23.janvārī ķīla reģistrēta Komercķīlu reģistrā (lietas 16.lapa).

Aizdevums atbildētājam izsniegts 2009.gada 7.janvārī (lietas 17.lapa), bet saistības viņš nav pildījis.

Tāpēc 2010.gada 9.februāri prasītāja ierakstītā vēstulē nosūtījusi atbildētājam brīdinājumu par 2008.gada 29.decembra Aizdevuma līguma Nr.ZS-6131/2008 izbeigšanu un saistību izpildi, informējot, ka, pamatojoties uz Aizdevuma līguma 2.3.2.punktu prasītāja vienpusēji pirms termiņa izbeidz Aizdevuma līgumu ar 2010.gada 19.februāri, un atbildētājam desmit dienu laikā no brīdinājuma nosūtīšanas ir jāatmaksā prasītājai visa izmantotā kredīta summa, aprēķinātie procenti un līgumsodi, bet ja līdz 2010.gada 19.februārim (ieskaitot) viņš neatmaksās prasītājai visu parādu, prasītāja cels prasību tiesā pret atbildētāju par saistību, kas izriet no Aizdevuma līguma, piedziņu.

Civillikuma 1652. pants nosaka, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis (..), kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc paražas. Prasītājas tiesības vienpusēji izbeigt Līgumu pielīgtas Aizdevuma līguma 2.3.2.punktā. Ar lietai pievienotiem atbildētāja konta izrakstiem un parāda aprēķinu pierādīts, ka atbildētājs nav pildījis Līguma noteikumus (lietas 25.lapa).

Komercķīlas likuma 36.panta pirmā daļa paredz: „Ja ar komercķīlu nodrošinātais prasījums netiek izpildīts noteiktajā termiņā, turklāt prasījuma izpilde sadalīta vairākos termiņos, komercķīlas ņēmējam, kad nokavēts kāds no šiem termiņiem, ir tiesības pārņemt ieķīlāto mantu savā valdījumā (ja vien ieķīlātā manta jau iepriekš nebija viņa valdījumā) un pārdot to", bet likuma 38.panta pirmajā daļā noteikts: „Komercķīlas ņēmējs var pārdot ieķīlāto mantu bez izsoles, ja komercķīlas devējs šādu tiesību viņam ir piešķīris un šī tiesība ir reģistrēta komercķīlu reģistrā. Šādu tiesību var atsaukt, tikai komercķīlas devējam un komercķīlas ņēmējam savstarpēji vienojoties".

Ķīlas līguma 3.1.punktā ir noteikts, ka komercķīlas ņēmējs ir tiesīgs vērst piedziņu uz transportlīdzekli, pēc saviem ieskatiem pārdodot to par brīvu cenu bez tiesas starpniecības un izsoles.

Prasītāja realizējusi transportlīdzekli 2010.gada 6.oktobrī, bet no transportlīdzekļa realizācijas saņemtie 1100 EUR novirzīti ar transportlīdzekļa realizāciju saistīto izdevumu dzēšanai: 1.eksperta slēdziens (vērtējums) - 7,00 LVL, t.i. 9,96 EUR; 2.autoevakuatora pakalpojumi - 24,20 LVL, t.i. 34,43 EUR, bet atlikusī summa 1055,61 EUR novirzīti atbildētāja saistību, kas izriet no Aizdevuma līguma, daļējai dzēšanai, tajā skaitā līgumsoda pilnīgai apmaksai 539,72 EUR; līgumisko procentu daļējai apmaksai 150,89 EUR; kredīta pamatsummas daļējai apmaksai 365 EUR, bet summa pilnīgi visas atbildētāja saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma nav segusi.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Atbildētāja kredīta pamatsummas parāds ir 1784 EUR, kas piedzenama no atbildētāja prasītājas labā.

Saskaņā ar Civillikuma 1946. pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (..). Aizdevuma līguma 1.3.punktā noteikts, ka par kredīta izmantošanu aizņēmējs maksā aizdevējam procentus pēc likmes 17 procenti gadā no faktiski izmantojamās kredīta summas. Procenti tiek maksāti saskaņā ar maksājuma grafiku. Prasītāja laika periodā no 2010.gada 19.februāra līdz 2010.gada 19.februārim aprēķinājusi līgumiskos procentus 15,10EUR ko prasa piedzīt no atbildētāja. Tiesa secina, ka arī šajā daļā prasība ir apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1716. pantu līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1720. panta 1.punkts paredz, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts. Aizdevuma līguma 3.1.punkts paredz, ka par katra līguma 2.2.1. un 2.2.2.punktā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu vienu procentu no savlaicīgi nesamaksātās summas, ja nokavējums saistīts ar neiespējamību veikt naudas līdzekļu norakstīšanu no norēķinu konta līguma 2.1.3.punktā minētajā kārtībā naudas trūkuma vai citu no aizdevēja neatkarīgu apstākļu dēļ. Līgumsoda samaksa neatbrīvo aizņēmēju no līgumā noteikto saistību izpildes. Līgumsodu prasītāja aprēķinājusi 539,72EUR apmērā un atskaitījusi no transportlīdzekļa realizācijas rezultātā iegūtās naudas.

Par periodu no 2010.gada 20.februāra līdz 2014.gada 4.martam prasītāja aprēķinājusi likumiskos procentus 425,50 EUR, kas piedzenami no atbildētāja prasītājas labā.

Apmierināms prasītājas lūgums atzīt tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% (seši procenti) no simta gadā no pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei, jo šīs tiesības paredzētas Civillikuma 1759. un 1765. pantā.

No atbildētāja par labu prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva 324,80 EUR un atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR par pavēstu nosūtīšanu, ko apliecina maksājuma uzdevumi (lietas 6.-8.lapas).

No lietā esošām uzziņām par izdevumiem, kas saistīti ar lietas izskatīšanu redzams, ka kopējā šo izdevumu summa ir 21,24 EUR (lietas 2.un 38.lapa). Ņemot vērā prasītājas sākotnēji iemaksātos 4,70 EUR no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 16,54 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu spriedums izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

**Rezolutīvā daļa.**

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 77., 97., 190., 192., 193., 195., 204.[1], pantiem, tiesa

**nosprieda :**

Akciju sabiedrības „NORVIK BANKA" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/ (personas kods /personas kods/, deklarētā dzīves vieta /adrese/, Rīga, LV-1058) par labu AS „NORVIK BANKA" (vienotais reģ. Nr.40003072918, juridiskā adrese Ernesta Birznieka-Upīša iela 21, Rīga, LV-1011) parādu 2251,60 EUR (divus tūkstošus divus simtus piecdesmit vienu *euro* un 60 centus), tajā skaitā neatmaksāto kredīta pamatsummu 1784 EUR (vienu tūkstoti septiņus simtus astoņdesmit četrus *euro*), līgumiskos procentus 15,10 EUR (piecpadsmit *euro* un 10 centus) par periodu no 2010.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 19.februārim un likumiskos procentus 452,50 EUR (četrus simtus piecdesmit divus *euro* un 50 centus) par periodu no 2010.gada 20.februāra līdz 2014.gada 4.martam; kā arī valsts nodevu 324,80 EUR (trīs simtus divdesmit četrus *euro* un 80 centus) un 4,70 EUR (četrus *euro* un 70 centus) ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, pavisam **kopā piedzīt 2581,10 EUR** (divus tūkstošus piecus simtus astoņdesmit vienu *euro* un 10 centus).

Atzīt akciju sabiedrībai „NORVIK BANKA", vienotais reģ.Nr.40003072918, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus - 6% (seši procenti) gadā no pamatparāda 1784 EUR (viena tūkstoša septiņiem simtiem astoņdesmit četriem *euro*), bet ne vairāk, līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /pers. A/ ( personas kods /personas kods/) par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 16,54 EUR (sešpadsmit *euro* un 54 centus), kas ieskaitāmi Tiesu administrācijai, reģ.Nr.90001672316, konts LV51TREL2190458019000, Valsts kasē BIC kods TRELLV22, norādot iemaksas mērķi: 21499 ar lietas Nr.C29528114 (C96/15) izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt /pers.A./sprieduma labprātīgas izpildes termiņu - desmit dienas, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā divdesmit dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Limbažu rajona tiesā.

Tiesnese A.Miķelsone